

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE
DE
ISTORIE MEDIE

VOL. XVI, 1998

S U M A R

OMAGIU LUI PETRE Ș. NĂSTUREL

Petre Ș. Năsturel la 75 de ani (Paul Cernovodeanu)	7
Petre Ș. Năsturel – Bibliografie selectivă (Mihai Sorin Rădulescu)	11
Tabula gratulatoria	17
ȘERBAN PAPACOSTEA, Mircea cel Bătrân și Baiazid. O întregire la cunoașterea confruntărilor lor armate	19
ȘTEFAN ANDREESCU, Un om de afaceri român în spațiul pontic la mijlocul veacului al XV-lea: „Teodorcha de Telicha“	23
EUGEN DENIZE, Începuturile problemei Basarabiei. Ștefan cel Mare	31
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, ȘTEFAN S. GOROVEI, „Semne și minuni“ pentru Ștefan voievod. Note de mentalitate medievală	49
DUMITRU NASTASE, Ștefan cel Mare împărat	65
ILEANA CĂZAN, Relatări diplomatice despre situația politică la linia Dunării de Jos (1562–1564). Note și rapoarte inedite din arhivele vieneze	103
IOLANDA ȚIGHILIU, Lumea clerului monahal și a celui de mir în veacurile XVI–XVII	117
PAUL CERNOVODEANU și COSTIN FENEȘAN, Pretenții de anexare a Țării Românești de către austrieci în 1698	141
VIOLETA BARBU, Sisteme de reprezentare populară a cultului marianic în Țările Române în secolele XVII–XVIII	159
CONSTANTIN BĂLAN, Hrisoave ale mănăstirii Plumbuita în arhivele de la Xeropotam – Athos	171
MARIANA LAZĂR, Contribuții privind daniile românilor la Muntele Athos	181

VARIA

ALEXANDRU MADGEARU, Geneza și evoluția voievodatului bănățean din secolul al X-lea	191
--	-----

† GHEORGHE SEBESTYÉN, Cetatea Gherlei. Cronologie (I)	209
DRAGOȘ-LUCIAN ȚIGĂU, Banii de Caransebeș și Lugoj. Considerații asupra atribuțiilor și competențelor acestora (I)	225
PAVEL MIRCEA FLOREA, Documente muntenești din secolele XVI–XVII (II)	243

IN MEMORIAM

† GHEORGHE SEBESTYÉN (1920–1993) (Lajos Demény)	253
† MIHAI CARATAȘU (1926–1997) (Paul Cernovodeanu)	255

ABREVIERI	257
-----------------	-----

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

STUDII ȘI MATERIALE DE ISTORIE MEDIE

VOL. XVI, 1998

CONTENTS

A TRIBUTE TO PETRE Ș. NĂSTUREL

To Petre Ș. Năsturel on his 75th anniversary (Paul Cernovodeanu)	7
Petre Ș. Năsturel – Selective Bibliography (Mihai Sorin Rădulescu)	11
Tabula gratulatoria	17
ȘERBAN PAPACOSTEA, Mircea the Elder and Bayezid: New Highlights on their Military Disputes	19
ȘTEFAN ANDREESCU, A Romanian Businessman in the Pontic Space in the Middle 15th Century: „Teodorcha of Telicha“	23
EUGEN DENIZE, On the Beginnings of the Bessarabian Question. Stephen the Great	31
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, ȘTEFAN S. GOROVEI, Stephen the Great's „Omens and Miracles“. Notes of Medieval Mentalities	49
DUMITRU NASTASE, Stephen the Great Emperor	65
ILEANA CĂZAN, Diplomatic Accounts Concerning the Political Situation on the Lower Danube (1562–1564). Inedited Notes and Reports from the Archives in Vienna	103
IOLANDA ȚIGHILIU, Monks and Priests Circles in the 16th and 17th Centuries	117
PAUL CERNOVODEANU, COSTIN FENEȘAN, Austria's Claims of Annexation over Wallachia in 1698	141
VIOLETA BARBU, Folk Representation Systems on the Marianic Cult in Romanian Principalities in the 17th and 18th Centuries	159
CONSTANTIN BĂLAN, Documents of the Plumbuita Monastery in the Archives of Xeropotam – Athos	171
MARIANA LAZĂR, Contributions on the Issue Concerning the Romanian Donations to Mount Athos	181

VARIA

ALEXANDRU MADGEARU, Genesis and Evolution of the Banat Voivodate in the 10th Century	191
--	-----

† GHEORGHE SEBESTYÉN, The Fortress of Gherla. A Chronology (I)	209
DRAGOȘ-LUCIAN ȚIGĂU, The Ban's of Caransebeș and Lugoj. On Their Attributions and Competences (I)	225
PAVEL MIRCEA FLOREA, Wallachian Documents from the 16th and 17th Centuries (II) .	243

IN MEMORIAM

† GHEORGHE SEBESTYÉN (1920–1993) (Lajos Demény)	253
† MIHAI CARATAȘU (1926–1997) (Paul Cernovodeanu)	255

ABBREVIATIONS	257
---------------------	-----